

Tác động của đa dạng hóa thu nhập đến hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại Việt Nam

Nguyễn Thị Đoàn Trang

Tóm tắt: Trước tình hình cạnh tranh gay gắt và tỷ lệ nợ xấu cao, các ngân hàng thương mại (NHTM) Việt Nam đã và đang chuyển sang mô hình đa dạng hóa (ĐDH) sản phẩm dịch vụ để ĐDH thu nhập. Vậy ĐDH thu nhập sẽ tác động như thế nào đến hiệu quả kinh doanh (HQKD) của ngân hàng? Nghiên cứu sử dụng dữ liệu trên báo cáo tài chính (BCTC) của 28 NHTM Việt Nam trong giai đoạn 2008–2017 để kiểm tra tác động của ĐDH đến HQKD và HQKD có điều chỉnh rủi ro của các ngân hàng này. Kết quả ước lượng bằng phương pháp SGMM (System Generalized Method of Moment) cho thấy, ĐDH thu nhập sẽ nâng cao HQKD và HQKD có điều chỉnh rủi ro của NHTM Việt Nam. Đồng thời, các yếu tố như quy mô, tốc độ tăng trưởng, tỷ lệ vốn chủ sở hữu trên tổng tài sản, tỷ lệ cho vay trên tổng tài sản, lạm phát và độ mở tài chính có tác động cùng chiều đến HQKD ngân hàng; tỷ lệ dự phòng rủi ro và tỷ lệ chi phí hoạt động trên tổng thu nhập hoạt động có tác động ngược chiều đến HQKD của các NHTM Việt Nam.

Từ khóa: Đa dạng hóa thu nhập, hiệu quả kinh doanh ngân hàng.

Mã phân loại JEL: G210.

Tài liệu tham khảo

- Agénor, P. R. (2003). Benefits and Costs of International Financial Integration: Theory and Facts. *The World Economy*, 26(8), 1089-1118.
- Arellano, M. & Bover, O. (1995). Another look at the instrumental variable estimation of error-components models. *Journal of econometrics*, 68(1), 29-51
- Batten, J. A. & Vo, X. V. (2016). Bank risk shifting and diversification in an emerging market. *Risk Management*, 18(4), 217-235.
- Blundell, R. & Bond, S. (1998). Initial conditions and moment restrictions in dynamic panel data models. *Journal of econometrics*, 87(1), 115-143.
- Chiorazzo, V., Milani, C. & Salvini, F. (2008). Income diversification and bank performance: Evidence from Italian banks. *Journal of Financial Services Research*, 33(3), 181-203.
- Chortareas, G. E., Girardone, C. & Ventouri, A. (2012). Bank supervision, regulation, and efficiency: Evidence from the European Union. *Journal of Financial Stability*, 8(4), 292-302.
- Chu, Y. (2016). Financial openness and bank performance: The case of China. In *2016 International Conference on Industrial Economics System and Industrial Security Engineering (IEIS)* (pp. 1-5). IEEE.
- DeYoung, R. & Rice, T. (2004). Noninterest income and financial performance at US commercial banks. *Financial Review*, 39(1), 101-127.
- DeYoung, R. & Roland, K. P. (2001). Product mix and earnings volatility at commercial banks: Evidence from a degree of total leverage model. *Journal of Financial Intermediation*, 10(1), 54-84.
- Elsas, R., Hackethal, A. & Holzhäuser, M. (2010). The anatomy of bank diversification. *Journal of Banking & Finance*, 34(6), 1274-1287.
- jarata, D.N. 2004 *Basic Econometrics*, 4th edition, McGraw – Hill Irwin.
- Gujarati, D. N. (2004). *Basic Economics*”. 4th edition, McGraw-Hill Inc. New York, 359.
- Gurbuz, A. O., Yanik, S. & Ayturk, Y. (2013). Income diversification and bank performance: Evidence from Turkish banking sector. *Journal of BRSA Banking and Financial markets*, 7(1), 9-29.
- Hanh, P. T. H. (2010). *Financial development, financial openness and trade openness: new evidence* (No. 60). FIW working paper.
- Hồ Thị Hồng Minh & Nguyễn Thị Cành (2015). Đa dạng hóa thu nhập và các yếu tố tác động khả năng sinh lời của các NHTM Việt Nam, *Tạp chí Công nghệ ngân hàng*, số 106&107, tháng 01&02/2015

- Lê Long Hậu & Phạm Xuân Quỳnh (2016). Tác động của đa dạng hóa thu nhập đến hiệu quả kinh doanh của NHTM Việt Nam, *Tạp chí Công nghệ ngân hàng*, số 124, tháng 7/2016
- Lê Long Hậu & Phạm Xuân Quỳnh (2017). Ảnh hưởng của thu nhập ngoài lãi đến hiệu quả kinh doanh của các NHTM Việt Nam giai đoạn 2006-2016, *Tạp chí Ngân hàng*, số 9
- Lee, C. C., Yang, S. J. & Chang, C. H. (2014). Non-interest income, profitability, and risk in banking industry: A cross-country analysis. *The North American Journal of Economics and Finance*, 27, 48-67.
- Lepetit, L., Nys, E., Rous, P. & Tarazi, A. (2008). Bank income structure and risk: An empirical analysis of European banks. *Journal of Banking & Finance*, 32(8), 1452-1467.
- Luo, Y., Tanna, S. & De Vita, G. (2016). Financial openness, risk and bank efficiency: Cross-country evidence. *Journal of Financial Stability*, 24, 132-148.
- Mercieca, S., Schaeck, K. & Wolfe, S. (2007). Small European banks: Benefits from diversification? *Journal of Banking & Finance*, 31(7), 1975-1998.
- Meslier, C., Tacneng, R. & Tarazi, A. (2014). Is bank income diversification beneficial? Evidence from an emerging economy. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 31, 97-126.
- Moudud-Ul-Huq, S., Zheng, C., Gupta, A. D. & Ashraf, B. N. (2018). Does Bank Diversification Heterogeneously Affect Performance and Risk-taking in ASEAN Emerging Economies? *Research in International Business and Finance*.
- Nguyễn Minh Sáng (2017). Tác động của đa dạng hóa thu nhập đến hiệu quả hoạt động của NHTM tại Việt Nam, *Tạp chí Kinh tế và Phát triển*, số 241, tháng 7/2017, trang 40 - 49.
- Nguyễn Quang Khải (2016). Đa dạng hóa thu nhập và hiệu suất điều chỉnh rủi ro của NHTM Việt Nam, *Tạp chí Tài chính*, kỳ 1 tháng 10/2016
- Rose, P. S. & Hudgins, S. C. (2008). Bank Management and Financial Services” 7th Edition, *McGraw-Hill Inc. New York*.
- Sanya, S. & Wolfe, S. (2011). Can banks in emerging economies benefit from revenue diversification? *Journal of Financial Services Research*, 40(1-2), 79-101
- Simplicio Anutechia, A. (2010). Linkages between Financial Development and Openness: panel evidence from developing countries.
- Stiroh, K. J. & Rumble, A. (2006). The dark side of diversification: The case of US financial holding companies. *Journal of banking & finance*, 30(8), 2131-2161.
- Stiroh, K. J. (2004). Do community banks benefit from diversification?. *Journal of Financial Services Research*, 25(2-3), 135-160.
- Võ Xuân Vinh & Trần Thị Phương Mai (2015). Lợi nhuận và rủi ro từ đa dạng hóa thu nhập của NHTM Việt Nam, *Tạp chí Phát triển kinh tế*, 26(8), 54-70.
- Vo, X. V. (2017). How does the stock market value bank diversification? Evidence from Vietnam. *Finance Research Letters*, 22, 101-104.